

Rosenfink

Rosenfinken är spridd över större delen av Sverige, men med en till stor del ojämn förekomst. Saknas främst i utpräglade skogstrakter, som delar av småländska höglandet och Norrlands inland. Var tidigren relativt vanlig i Norrlands kustland, men har under senare år minskat påtagligt. Främst knuten till igenväxande jordbrukslandskap, särskilt vid sjöar och vattendrag, men förekommer även på hyggen som är rika på lövträd.. Flyttfågel.

Rödlistestatus 2015: Sårbar (VU)

Populationsutveckling:

1980–2012: minskning 64 %

2001–2012: minskning 34 %

Fågeldirektivet: Nej

Häckningsperiod: 20 maj – 20 juli

Ekologiska krav

Rosenfinken häckar i halvöppna, ofta fuktiga marker med en mosaik av lövträd, buskage och frodiga, ört och insektsrika partier. Ofta handlar det om igenväxande, buskrika betes- och odlingsmarker, gärna nära sjöar och vattendrag, med dungar, buskmarker och trädrader omväxlande brynmiljöer med öppna partier. Buskskiktet är oftast rikt, gärna med inslag av bärande buskar. Hyggesmarker med hög bonitet kan vara bra miljöer under en kortare tid (< 20 år), om det finns ett rikt uppslag av löv (gärna ask, alm, fågelbär och liknande) och helst enstaka större kvarlämnade lövträd. Rosenfinken kan ibland också häcka i parker och trädgårdar. Enstaka högre träd som används som sång- och utkiksplatser är viktiga inslag i reviren.

Boet läggs som regel lågt (< 1 meter) i buskar, vass- eller örtvegetation, i smågranar och liknande. Revirens storlek varierar stort beroende på häckningsplatsens karaktär och revirtätheten vid häckning i kolonier.. Generellt är rosenfinken relativt rörlig, även om själva reviret kan vara ner till något eller några hektar. Ofta häckar flera par i närheten av varandra på lämpliga platser.

Gemensamt för de flesta typer av häckningsmiljöer är att de är övergående vegetationsstadier, att de relativt snabbt växer igen och efter hand överges. Normalt är inga skogliga åtgärder aktuella i rosenfinkbiotoper (hyggesmiljöer undantagna), förutom eventuell avverkning för uttag av biobränsle eller småskalig vedhuggning.

SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Gäller både vid slutavverkning och vid avverkningar för biobränsleuttag eller vedhugning.

- Undvik förröjning inför gallring eller slutavverkning i bestånd i eller intill revir av rosenfink.
- Spara trädslag och småbuskar som har eller kan utveckla ett rikt och tätt grenverk.
- Lämna lövträd, ädellövträd om det finns, som hänsynsträd.

Skogsvårdslagen säger

- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer, (SKSFS 7:17).
- En skyddszon utmed sjöar, vattendrag, kulturmiljöer eller mot öppen jordbruksmark lämnas oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).
- Det är förbjudet att omvandla bestånd med ädellövskog till annan skog. Om man avverkar, förutom vid röjning eller gallring, ska ny ädellövskog anläggas (SVL 25 §).

Indikator på skyddsvärd skog

Rosenfinken förekommer främst i yngre successioner, igenväxningsmarker, som kan vara indikatorer skyddsvärda skogsmiljöer¹.

Regional tillämpning

Rosenfinken är ojämnt spridd och kan vara vanlig i ett område fast den saknas helt några mil bort. På en större skala saknas den eller är sällsynt i Götaland utom Gotland, Kalmar- och Blekinge län. Den är vidare sällsynt i Södermanlands län och i de inre delarna av Norrland. Skillnaderna är dock inte sådana att det är motiverat med skillnader i hänsyn till arten i olika delar av landet.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Plantera inte barrträd på nerlagd jordbruksmark där det finns rosenfink.
- Skötseln bör vara att behålla ört- och insektsrika igenväxningsstadier genom återkommande röjning, gallring och bränning av vegetationen.

Lästips

Artfakta för rosenfink. <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/103051>. ArtDatabankens webbplats,

¹ Dessa sekundära lövsuccessioner kan ofta hålla höga naturvärden. Stor mängd död ved uppkommer förvånansvärt snabbt. Därmed också insektsrikt, vilket dessutom gynnar en mängd fågelarter.